

Plaatsnaam intoetsen op je smartphone of navigatiesysteem en je wordt van A naar B geleid. Veel weggebruikers varen echter nog altijd blind op de wegwijzer die langs de vaderlandse auto- en fietswegen staat. Ze worden volop bediend. Er staan er nog zo'n 100.000.

door Gijsbert Termaat

BORD BLIJFT BAKEN

Waar zouden we zijn zonder de bewegwijzeringssystemen in ons land? Veel mensen zouden simpelweg verdwalen, want lang niet iedereen beschikt over digitale vaardigheden om via een smartphone of navigatiesysteem de weg te vinden.

Sabine Kern is directeur van de Nationale Bewegwijzeringdienst (NBd) en legt uit dat er altijd wegwijzers langs de wegen zullen staan. „Er staan er nu zo'n 100.000 en dat kunnen er op termijn best wel minder worden. De digitalisering neemt toe en de nieuwe generatie reist puur en alleen op die manier. Maar vooralsnog zijn er miljoenen die gewoon met een land- of wegenkaart op stap gaan en via de borden langs de weg reizen.”

Vlot fietsen

In 1894 werden de eerste wegwijzers geplaatst. Het waren houten exemplaren die bedoeld waren om fietsers vlot en veilig de weg te wijzen tussen Rotterdam en

Utrecht, doceert Kern, die met haar organisatie midden in het 125-jarige jubileumjaar van bewegwijzering zit. „Al vanaf het prille begin zorgde de ANWB voor samenhang en uniformiteit en dat maakt het systeem in ons land zo bijzonder.” Sinds 2015 gebeurt dat door de NBd, die samen met bijna 400 wegbeheerders er voor zorgt dat de bewegwijzering op elkaar is afgestemd. Kern: „En de ANWB heeft ons wat nagelaten hoor. Ons systeem is echt uniek in de wereld...”

„Wij zijn destijds begonnen met de wegwijzers omdat niemand anders het deed”, legt ANWB-vereni-

'Wat als batterij van de smartphone leeg is?'

gingshistoricus Hans Bouter uit. „De eerste was van hout, maar dat werd al snel ijzer omdat de palen vernield of opgestookt werden. Daarna is de ontwikkeling van de bewegwijzering stap voor stap veranderd. Zeker om-

Historicus Hans Bouter vindt de paddenstoel een van de mooiste designs van de twintigste eeuw. FOTO ANWB

dat het verkeer almaar sneller ging rijden, moest de grootte van de belettering en borden voortdurend worden aangepast. Op de snelweg moet je een bord op

steeds vernuftiger. Er komen verlichte borden, portaalborden, speciale wegwijzers voor autosnelwegen, borden om afritten te markeren, matrixborden om automobilisten van actuele informatie te voorzien. Ook worden er wegwijzers op palen voor fietsers en wandelaars geïntroduceerd”, aldus de historicus, die ondanks alles de ANWB-paddenstoel de mooiste blijft vinden. „Een van de meest aansprekende stukken design van de twintigste eeuw.”

Ambulancechauffeur Raymond Zuidwijk zegt niet blind te varen op de digitale

hulpmiddelen. „Je moet in ons vak de kaarten van het gebied waarin je werkt echt wel in je hoofd hebben. Wij kunnen ons geen misrekening veroorloven. We gaan immers niet bij tante Miep op de koffie, maar onze komst kan het verschil betekenen tussen leven en dood.”

Automatisme

„Ik let ook altijd op de wegwijzers op de route. Dat is een soort automatisme”, vervolgt Zuidwijk. „Verder let ik vooral op de 'taal van de weg'. Als er ergens op een verlaten weg een lantaarnpaal staat, is dat niet omdat

ze wat verlichting over hadden. Die staat er altijd met een reden: een uitrit, afslag, kruising... Zo weet je dat je bij geel licht in straatmeubilair buiten de bebouwde kom bent en bij wit erbinnen. Allemaal handigheidjes die je helpen.”

Ook Cathelijne van den Bercken kan niet zonder wegwijzers. „Ze doen het altijd en vallen niet uit. Ik ken mijn topografie redelijk en heb aan een plaatsnaam vaak voldoende om de juiste richting te kiezen. Zo heb ik met mijn camperbusje al heel wat kilometers afgelegd. Eerlijk gezegd reis ik ook het liefste met een kaartlezer naast me, dat geeft veel meer charme en gezelligheid aan een trip.”

„Op korte termijn zie ik nog geen ontwikkeling die de wegwijzers overbodig maken”, meent Bouter. „Het is goed als er twee systemen naast elkaar bestaan, want allemaal leuk en aardig die digitale navigatiemogelijkheden. Maar wat als je batterij leeg is of je geen ontvangst hebt? Dan is dat oude vertrouwde bord echt onmisbaar...”

Sabine Kern: „Ons systeem is echt uniek in de wereld...”

De zwarte letters op wit waren in het donker slecht leesbaar.

Ambulancechauffeur Raymond Zuidwijk vaart niet blind op digitale systemen. FOTO JORRIT 'T HOEN

